Lietas arhīva Nr. C-4442-19/27
ECLI:LV:ZRT:2019:1031.C73444219.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2019. gada 31. oktobrī

Zemgales rajona tiesa:
tiesnese R. Krasovska,
protokolē tiesas sēžu sekretārs D. Vāvers,
piedaloties prasītāja pilnvarotajam pārstāvim /pers. C/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" prasībā pret /pers. E/ par zaudējumu piedziņu,

Aprakstošā daļa

[1] 2019. gada 25. jūnijā AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" (turpmāk tekstā - prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. E/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018. gada 1. jūnijā prasītājs un atbildētājs noslēdza sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standarta līgumu, par ko prasītājs ir izdevis polisi Nr. SNB766217, turpmāk tekstā saukts — „Standarta līgums", saskaņā ar kuru prasītājs apdrošināja transportlīdzekļa *VW Golf*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību.

[1.2] 2018. gada 9. jūnijā Tērvetes novadā, Tērvetes pagastā, Kroņaucē, uz ceļa P103, Dobele-Bauska starp transportlīdzekli *VW Golf*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja atbildētājs un transportlīdzekli Opel Mokka, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, notika ceļu satiksmes negadījums.

[1.3] Prasītājs no Ergo Insurance SE Latvijas filiāle saņēma zaudējumu atlīdzības pieprasījumu un tam pielikumā pievienotos dokumentus (Valsts policijas izziņu, apdrošināšanās atlīdzības pieteikumu, ko transportlīdzekļa *Opel Mokka*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, īpašnieks/pārstāvis ir iesniedzis savam brīvprātīgās apdrošināšanas (Kasko) apdrošinātājam, transportlīdzekļa *Opel Mokka*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, fotogrāfijas, kurās ir fiksēti bojājumi, zaudējumu aprēķinu), saskaņā ar kuru prasītājam, pamatojoties uz OCTA likuma 31. panta ir pienākums regresa kārtībā atlīdzināt nodarītos zaudējumus 2541,15 *euro*, turpmāk tekstā saukts — „zaudējums", ko, savukārt Ergo Insurance SE Latvijas filiāle brīvprātīgās apdrošināšanas ietvaros ir izmaksājusi par ceļu satiksmes negadījuma rezultātā transportlīdzeklim *Opel Mokka*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, nodarītajiem bojājumiem.

[1.4] Saskaņā ar OCTA likuma 31. panta pirmo daļu, prasītājs par atbildīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā ir atzinis atbildētāju.

Tā kā atbildētājs tika atzīts par ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju, prasītājam saskaņā ar OCTA likuma 18. pantu un 31. pantu iestājās pienākums atlīdzināt Ergo Insurance SE Latvijas filiālei nodarītos zaudējumus, par ko prasītājs pieņēma lēmumu un pārskaitīja uz Ergo Insurance SE Latvijas filiāli pilnu zaudējumu summu.

[1.5] Zaudējuma apmēru prasītājs ir noteicis atsaucoties uz OCTA likuma 37. panta trešo daļu, kas nosaka, ka veikt transportlīdzekļa tehnisko ekspertīzi un novērtēt zaudējumus sakarā ar transportlīdzeklim nodarīto bojājumu Latvijas Republikā ir tiesīgs Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja sertificēts eksperts. Savukārt zaudējumu aprēķinu eksperts veic pamatojoties uz Ministru kabineta 2005. gada 12. aprīļa noteikumiem Nr. 251 "Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes un tehnisko ekspertu sertificēšanas noteikumi". Ievērojot minēto, ceļu satiksmes negadījuma cietušajam transportlīdzeklim *Opel Mokka*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, zaudējumus, kas ir 2541,15 *euro* ir noteicis sertificēts eksperts, saskaņojot zaudējumu aprēķinu ņemto vērā transportlīdzeklim *Opel Mokka*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, nodarītos bojājumus, kas ir fiksēti transportlīdzekļa *Opel Mokka*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, fotogrāfijās.

[1.6] Kā tas tika noskaidrots lietas izskatīšanas laikā, pamatojoties uz Valsts policijas Izziņu par ceļu satiksmes negadījumu, atbildētājs bija transportlīdzekļa *VW Golf*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, vadītājs brīdī, kad notika ceļu satiksmes negadījums un tika atzīts par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, jo ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 107.1. punkta prasības.

Turklāt konstatēts, ka atbildētājs vadījis transportlīdzekli bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, kuras noteiktā kārtībā nav iegūtas.

[2] Prasītājs 2018. gada 22. oktobrī nosūtīja atbildētājam regresa pieteikumu ar lūgumu ne vēlāk kā līdz 22.11.2018. atmaksāt prasītājam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību. Tā kā atbildētājs līdz šī pieteikuma sagatavošanas dienai nav atlīdzinājis prasītājam nodarītos zaudējumus, prasītājs ir spiests tiesā iesniegt šo prasības pieteikumu un lūdz tiesu no atbildētāja piedzīt zaudējumus pilnā apmērā.

[2.1] Prasītāja ieskatā no atbildētāja piedzenami arī likumiskie kavējuma procenti par maksājuma kavējumu kā to nosaka Civillikuma 1753. pants.

[3] Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18. pantu, 31. panta otro daļu, 41. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, Civillikuma 1753., 1756., 1765. pantiem, Civilprocesa likuma 1., 28., 128. pantiem, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus 2541,15 *euro*; likumiskos kavējuma procentus 88,14 *euro*, kas aprēķināti skaitot no nākošās dienas, kas seko pēc regresa pieteikumā norādītās zaudējumu summas pēdējās apmaksas dienas (22.11.2018.), līdz 21.06.2019.; visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus.

Atzīt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus par savlaicīgi neatlīdzināto zaudējumu (pēc likmes 6 % gadā) no neatmaksātās parāda summas par laika periodu no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

[4] 2019. gada 126. jūnijā atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas vienlaikus ir atbildētāja deklarētā dzīvesvietas adrese, nosūtīts prasības pieteikums, izskaidrotas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 68. lapa).

Atbildētāja paskaidrojums tiesas noteiktajā termiņā tiesā nav saņemts.

[5] Prasītāja pārstāvis tiesa sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā.

[6] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā.

Tiesa nesaskata Civilprocesa likuma 209., 210. pantā noteiktos lietas atlikšanas iemeslus un nolēma lietu skatīt bez atbildētāja piedalīšanās tiesas

sēdē.

Motīvu daļa

[7] Tiesa izskatījusi rakstveida pierādījumus lietā, uzklausījusi prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190. panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

[8] Kā redzams no prasības pieteikuma, tad prasība celta par ārpuslīgumisko (delikta) atbildību un judikatūrā ir atzīts, ka, lai iestātos civiltiesiskā atbildība, ir jākonstatē trīs priekšnoteikumi: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība; 3) cēlonisks sakars starp zaudējumiem un neatļauto rīcību (skatīt: Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209. lpp.).

[9] Lietā noskaidrots, ka 2018. gada 1. jūnijā starp prasītāju un atbildētāju noslēgts sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgums un izsniegta polise SNB766217 ar darbības termiņu no 2018. gada 1. jūnija līdz 2018. gada 1. septembrim.

Tāpat lietā noskaidrots, ka 2018. gada 9. jūnijā plkst. 15.55 Tērvetes novadā, Tērvetes pagastā, Kroņaucē, atbildētājs vadīja transportlīdzekli VW Golf, ar reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, pa ceļu Dobele-Bauska ceļa 14 km rajīna traucējumu apdzīšanas manevra laikā apdzenamajam transportlīdzekļu vadītājam, kas vadīja transportlīdzekli *Opel Mokka* ar reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kā rezultātā notika sadursme (lietas 8. lapa).

Atbildētājs 2018. gada 9. jūnijā vadīja transportlīdzekli VW Golf, ar reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, atkārtoti gada laikā bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, kuras nav iegūtas noteiktā kārtībā (pirmā reize 2018. gada 26. janvāris), ko apliecina lietas materiāliem pievienotais administratīvā pārkāpuma protokols PC368937 (lietas 9. lapa).

[10] Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta pirmās daļas 1. punkta b) apakšpunktu, apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas vadījis transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli.

[11] Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18. pants noteic, ka iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda, saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai.

[12] Savukārt minētā likuma 31. panta otrā daļa noteic, ka zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

[13] Prasītājs par ceļu satiksmes negadījumā bojātās automašīnas *Opel Mokka* ar reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, remontu izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ergo Insurance SE Latvijas filiālei 2541,15 *euro*, ko apliecina 2018. gada 2. oktobra AS „Swedbank" maksājuma uzdevums Nr. E76960 (lietas 57. lapa).

[13.1] Ar 2018. gada 22. oktobra regresa pieteikumu prasītāja pieprasīja no atbildētāja zaudējumu atlīdzības samaksu 2541,15 *euro* apmērā līdz 2018. gada 22. novembrim.

Atbildētājs prasītāja sūtīto paziņojumu atstājis bez ievērības un zaudējumus prasītājam nav atlīdzinājis.

[14] Civillikuma 1771. pants nosaka, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu, Civillikuma 1779. pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, savukārt Civillikuma 1775. pants paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs ir jāatlīdzina, un lai izlemtu strīdu, pārbaudāms vai pastāv zaudējumu atlīdzības pamati.

[14.1] Apdrošinātājs, kas ir samaksājis apdrošināšanas atlīdzību, samaksātās summas apmērā iegūst atprasījuma (regresa) tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumu rašanos, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. (sk. K. Torgāns. Saistību tiesības II daļa. Mācību grāmata- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 237. lpp.).

Tā kā atbildētājs nav atlīdzinājis prasītājai radītos zaudējumus, prasītāja pamatoti vērsusies tiesā. Pamatojoties uz prasītājas aprēķinu no atbildētājas prasītāja labā piedzenami zaudējumi 2541,15 *euro*.

[15] Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 88,14 *euro* apmērā par laika periodu no 2018. gada 22. novembra līdz 2019. gada 21. jūnijam.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikums 1759. pants noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem; un 1765. panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

[15.1] Pamatojoties uz iepriekš minēto no atbildētāja prasītāja labā piedzenami likumiskie procenti 88,14 *euro* apmērā par laika periodu no 2018. gada 22. novembra līdz 2019. gada 21. jūnijam.

[16] Atbilstoši Civilprocesa likuma 92. pantam pierādījumi lietā ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Izvērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā pierādīta un apmierināma. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu zaudējumu samaksu. Saskaņā ar Civillikuma 1838. panta pirmo daļu to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pamatojoties uz iepriekš minēto no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi 2541,15 *euro* un likumiskie procenti 88,14 *euro*.

[17] Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tiesa atzīst prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % procentus gadā no zaudējumu summas 2541,15 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[18] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. No atbildētāja prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 339,81 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro*, ko prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 40. panta pirmo daļu samaksājis iesniedzot prasības

pieteikumu.

[19] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma Civilprocesa likuma 5. panta pirmo daļu, 8. panta pirmo daļu, 92. - 97. pantu, 189. - 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr. 40003494976, zaudējumus 2541,15 *euro*, likumiskos procentus 88,14 *euro* par laika periodu no 2018. gada 22. novembra līdz 2019. gada 21. jūnijam, valsts nodevu 339,81 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro*, kopā 2972,30 *euro* (divi tūkstoši deviņi simti septiņdesmit divi *euro* 30 centi).

Zaudējumu samaksa veicama AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr. 40003494976, AS „Swedbank" norēķinu kontā Nr. LV48HABA0001408062030.

Noteikt tiesības AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no zaudējumu pamatsummas 2541,15 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763. pantā minētos procentu pieauguma ierobežojumus.

Noteikt /pers. E/, personas kods /personas kods/ labprātīga sprieduma izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese R. Krasovska